

2015

Tilstandsrapport for grunnskolene i Lierne kommune – Lierneskolene

**Behandlet i Lierne kommunestyre den
17.06.2015**

Patrik.lundgren

Oppvekst- og kultursjef

05.06.2015

Innhold

Innledning	1
Elevtall i kommunens grunnskoler 2014-2015	2
Læringsresultater	3
Elevenes læringsmiljø	5
Gjennomføring av skoleløpet.....	7
Viktige momenter for å skape en god skole – innspill fra rektorer	10
Kvalitetsarbeid videre i Lierneskolene	12

Innledning

Målet med denne rapporten er å gi kommunestyret som skoleeier og andre en bedre forståelse, innsikt og oversikt over sentrale områder innen det arbeidet som i dag foregår i Lierneskolene. Det er fastsatt i opplæringslovens § 13-10 at skoleeier plikter å utarbeide årlig rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa.

St.meld. nr 31 2007-2008: Kvalitet i skolen punkt 4.5.3. *Krav til årlig tilstandsrapport, sier innledningsvis:*

Det er viktig at de øverste styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til den delen av grunnopplæringen som de er ansvarlig for, slik at de har mulighet til å følge opp utviklingen i denne sektoren på en god måte.

Tilstandsrapporten skal omtale læringsresultater, frafall og læringsmiljø, og den skal være et sentralt element i forhold til det nasjonale kvalitetsvurderings-systemet. I tillegg kan rapporten utvides med fagområder som skoleeier mener er formålstjenlig ut fra lokale behov. Rapporten skal drøftes av skoleeier, dvs kommunestyret.

Lierne kommune har lagt frem en tilstandsrapport i kommunestyret siden 2010. Rapportene har vært utarbeidet etter Utdanningsdirektoratet sin mal for tilstandsrapport. I behandlingen av tilstandsrapporten for 2014 fattet kommunestyret i Lierne følgende vedtak:

- a. *Kommunestyret tar Tilstandsrapporten for grunnskolene i Lierne 2014 til etterretning med følgende kommentarer: Kommunestyret tar Tilstandsrapporten for grunnskolene til etterretning med følgende kommentarer:*

- *Den nye utgaven av Tilstandsrapporten har blitt et veldig ryddig og godt oppbygd dokument, som gir skoleeier klare tilbakemeldinger.*
- *Positivt med klare målsetninger og resultatmål.*

- b. *Kommunestyret har følgende bestilling til Tilstandsrapporten for 2015:*

- *Hva har skolene gjort for å følge opp Ungdomsrådets ønske om at elevrådene skal bli tatt mer seriøst?*
- *Det er ønskelig at det innhentes statistikk på fravær og frafall fra de vg.skolene Lierne har elever.*
- *Tilbakemelding på status på de ulike resultatmålene som er satt opp i Tilstandsrapporten for 2014.*
- *Fortsette fokus på tidlig innsats og grundig evaluering av denne.*

- c. *Årsmeldingene fra barnehager, SFO, skole og grunnskole, samt Tilstandsrapporten for grunnskolen ønskes fremlagt samlet for kommunestyret årlig.*

- *Oppvekstsjef og rektorer/styrerne inviteres til kommunestyret for å legge frem sine årsmeldinger/rapporter og delta i diskusjonen.*

Tilstandsrapporten har prøvd å svare på alle punktene fra forrige års tilstandsrapport fortløpende i rapporten.

Målet med tilstandsrapporten er å få skape en utviklingsdialog mellom administrasjonen/skolene og skoleeier (kommunestyret). Den nye malen fra 2014 var ut fra vedtaket i kommunestyret et bedre verktøy for dette. Tilstandsrapportene som har vært generert gjennom Utdanningsdirektoratet sine verktøy inneholder mye statistikk, og blir veldig omfattende og generelle.

I tillegg er skolene og barnehagene ved rektorer og styrere invitert til temamøte i forkant av kommunestyremøtet hvor tilstandsrapport skole/årsmelding barnehager skal behandles. Dette gir i større grad rom for en bedre dialog mellom eiernivået og enhetene enn tidligere år.

Tilstandsrapporten behandles i år på våren. Av den grunnen så får en ikke med avgangskarakterer for årets avgangsklasse. Likevel er dette et bedre tidspunkt, da skoleeier da kan sende signaler til skolene i arbeidet med planlegging av kommende skoleår. Tidligere har disse bestillingene kommet etter at skolens årsplaner er vedtatt.

Rapportens tre første kapitler omhandler de områdene regjeringen har bestemt at alle kommuner skal framlegge rapport på.

De siste kapitlene omhandler skolen og samfunnet, utviklingsarbeid og arbeid med kvalitet i Lierneskolene.

Hvert kapittel er bygd opp etter samme mal. Kapitlene starter med målsetting og fakta, samt mål fra forrige års tilstandsrapport. Deretter blir utvalgte delområder knyttet til temaet nærmere beskrevet, inklusive måloppnåelse fra forrige års rapport. Avslutningsvis oppsummeres hvert

kapittel med en gjennomgang av de utfordringer og plan for oppfølging som følger av innholdet i kapitlet. Rapporten bygger på opplysninger fra skoleåret 2014-2015. Temaene blir belyst ut fra data hentet i www.skoleporten.no og andre faktaopplysninger.

Ikke bare tellinger, men også fortellinger.

I rapporten er det lagt inn bidrag fra rektorer, elevråd og lærere der de gjennom tekst og bilder beskriver tanker og erfaringer fra skolehverdagen.

I tillegg til å presentere viktige satsings- og utviklingsområder, skal rapporten gjennom å peke på noen av Lierneskolens utfordringer danne grunnlag for en ny overordnet plan for Liernekolene.

Elevtall i kommunens grunnskoler 2014-2015

<p>Stortangen skole</p> 	<p>Antall elever: 94</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 5 2. 10 3. 6 4. 8 5. 7 6. 12 7. 6 8. 13 9. 7 10. 12
<p>Sørli skole</p> 	<p>Antall elever: 98</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3 2. 10 3. 5 4. 7 5. 11 6. 5 7. 15 8. 14 9. 14 10. 9

Prognose årene fremover.

Elevantall ved skolen	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Stortangen skole	98	94	86	79	85	76	74	66
Sørli skole	94	98	93	88	79	72	68	70
Lierne kommune	192	194	179	168	161	145	135	129

Grunnet innflytting av familier fra andre land, er prognosen litt mindre negativ for Stortangen skole enn tidligere. Totalt 7 elever ekstra ligger inne i statistikken fra 17/18. Til tross for dette er det fortsatt forventet en kraftig nedgang de kommende årene. Skoleåret 2015-2016 er de tre store kullene i Sørli skole på ungdomstrinnet.

Overgang til videregående skole/frafall.

I Lierne kommune har det over mange år vært 100 % av grunnskoleelevene som starter videregående skole. Tall fra Kommunebarometeret viser også at elever fra Lierne kommune har lave tall på frafall i videregående opplæring.

Statistikk fra Lierne viser at det er få elever fra Lierne som dropper av fra videregående opplæring. De siste tre årene har statistikken sett slik ut for elever som dropper ut av videregående:

2011-2012: 2,56 %

2012-2013: 0 %

2013-2014: 2,44 % (tall fra NTFK)

I februar 2015 hadde ingen så langt sluttet dette skoleåret.

Disse tallene er lavere enn de fleste kommunene i Nord-Trøndelag.

Det er også større andel av elever som fullfører videregående opplæring fra Lierne enn fra gjennomsnittet i Nord-Trøndelag. På studieforbereidende program er det ca 90 % som fullfører, og på yrkesfag ca 75 %. Noen variasjoner fra år til år, men ingen tydelig trend. På landsbasis er disse tallene 83 % og 60 % (2008-2013).

Det finnes også fraværstatistikk for fylket totalt, men i den statistikken som vi har fått oversendt fra fylkeskommunen, så finnes det ikke fraværstatistikk for elever fra Lierne kommune.

Læringsresultater

Hovedmål grunnskole:

Alle elever skal oppnå grunnleggende ferdigheter og oppleve mestring og utfordring i Lierneskolene (fra kommunens årsplan 2014).

Fakta:

- Veldig gode resultater på ungdomstrinnet innenfor alle tre nasjonale prøvene
- Skolene legger inn alle resultater fra kartleggingsprøver og nasjonale prøver i Vokal
- Høyere gjennomsnitt på avgangskarakterer enn gjennomsnittet i fylket

Mål fra fjorårets tilstandsrapport:

- Det skal ikke være større avvik enn i karakter enn i gjennomsnitt 0,5 mellom skriftlig avgangsprøve og standpunktkarakter
- Det skal være elever på høyeste nivå i alle fag på alle trinn på nasjonale prøver.
- Rapportering fra Vokal blir tilgjengelige for foresatte gjennom halvårsvurdering

Måloppnåelse fra 2014:

Skolene har ikke fått resultater fra den skriftlige avgangsprøven i år, og standpunktkarakterer er ikke satt enda. Oppfølgingen har vært et tydeligere fokus på kompetansemål gjennom året. Lierne skolen har elever på høyeste nivå innenfor alle nasjonale prøver på alle trinn. Rapport fra Vokal skal skrives ut årlig på hver elev.

Resultater fra kartleggingsprøver, nasjonale prøver og avsluttende karakterer.

Å beherske grunnleggende ferdigheter er nødvendig for læring og utvikling i skole, arbeid og samfunnsliv. De grunnleggende ferdighetene slik de er definert i Kunnskapsløftet, er å kunne

uttrykke seg skriftlig, å kunne lese, å kunne uttrykke seg muntlig, å kunne regne og å kunne bruke digitale verktøy. Grunnleggende ferdigheter er integrert i læreplanene for fag.

Kartlegginger

Grunnskolene i Lierne kommune gjennomfører de obligatoriske nasjonale lese- og regnekartlegginger på 2. og 3. trinn. Dette er prøver som er laget for å kunne identifisere elever med særskilte utfordringer slik at en på et tidlig tidspunkt kan iverksette egnede tiltak. Det gjennomføres også en frivillig kartleggingsprøve innenfor digitale ferdigheter. I tillegg gjennomfører skolene kartleggingsprøver ut fra lokale planer:

- Carlsten leseprøver 2 ganger per år på alle årstrinn.

- Alle teller – kartleggingsprøve i regning på alle årstrinn.

Hvordan disse prøvene blir fulgt opp beskrives nærmere i kap. 4 – tidlig innsats.

Skolene har tatt Vokal i system. Dette er et program hvor alle resultater fra kartleggingsprøver, nasjonale prøver, med mer, blir samlet. Fra 2015 skal en rapport årlig skrives ut fra Vokal på hver elev.

Nasjonale prøver

Nasjonale prøver skal gi informasjon om elevenes grunnleggende ferdigheter er i samsvar med målene i læreplanen. I løpet av høsthalvåret gjennomføres det prøver i lesing, regning og engelsk på 5. og 8. trinn, samt i lesing og regning på 9.trinn.

Kartleggingene av elevenes læringsresultater skal, sammen med annen vurdering, danne grunnlaget for å iverksette forbedringstiltak både rettet mot den enkelte elev og på skole- og kommunenivå. Resultatene er i hovedsak offentlige, og finnes på www.skoleporten.no

Resultatene på 5.trinn er delt inn i tre mestringsnivå. Elevene på nivå 1 anses å ha svake grunnleggende ferdigheter, mens elever på mestringsnivå 3 har høy kompetanse. På ungdomstrinnet er de nasjonale prøvene delt inn i fem mestringsnivå, der nivå 5 er høyeste kompetansenivå.

I Lierne har vi over flere år hatt meget gode resultater på ungdomstrinnet, så også skoleåret 2013-2014. Resultatene ligger over gjennomsnittet på alle prøver på ungdomstrinnet.

På 5. årstrinn har vi skoleåret 2014-2015 elever på høyeste trinn på alle prøver. Resultatene er over

gjennomsnittet innenfor lesing og regning, men noe lavere i engelsk.

Lierne kommune er en liten kommune, slik at resultatene vil variere noe fra år til år. Det som er viktig er at prøvene på hver skole blir fulgt opp både på systemnivå og elevnivå. Samtidig er det slik at resultatene på ungdomstrinnet har vært stabilt gode over flere år. Viktige vurderinger fra de nasjonale prøvene:

- Er resultatene slik en kan forvente fra den enkelte klasse/gruppe? Hvis ikke, hva er grunnen til avviket? Må en sette inn tiltak innenfor noen enkeltområder ut fra resultat?
- Er det noen elever som trenger ekstra oppfølging ut fra resultatene på de nasjonale prøvene. Som hovedregel så vil ikke noen elever komme med resultater som avviker mye ut fra det en allerede vet gjennom god og tett oppfølging helt fra 1. årstrinn.

Eksamen og grunnskolepoeng.

Grunnskolepoengene er gjennomsnittet av alle avsluttende karakterer som påføres vitnemålet multiplisert med ti. Poengene er elevens konkurransegrunnlag ved opptak i videregående skole.

Elevene gjennomfører ved avslutningen av 10 års skolegang i grunnskolen en muntlig og en skriftlig eksamen/avgangsprøve. Den skriftlige eksamen er utgitt sentralt og elevene kan komme opp i fagene norsk, matematikk eller engelsk. Den muntlige eksamen er lokalgitt, og her kan elevene i tillegg til de skriftlige fagene også komme opp i naturfag, samfunnsfag, RLE eller språkvalg.

Utfordringer.

Skolene skårer litt ujevnt på 5. trinn på nasjonale prøver. Dette gjelder f. eks innenfor regning og matematikk. Skolene skårer litt lavere på engelsk. Dette må skolene holde fokus på videre. Hvorvidt trenden om store avvik mellom standpunktkarakter og karakter på skriftlig avgangsprøve har endret seg, er for tidlig å svare på, da resultatene ikke er ferdige enda.

Mål til neste års tilstandsrapport.

- Det skal ikke være større avvik enn i karakter enn i gjennomsnitt 0,5 mellom skriftlig avgangsprøve og standpunktkarakter (står igjen fra 2014, siden måloppnåelsen ikke kan følges opp før standpunktkarakterer er satt).
- Det skal være elever på høyeste nivå i alle fag på alle trinn på nasjonale prøver.

Plan for oppfølging:

- Fokus på kompetansekrav ved avsluttende fag ved undervisning.

- Temaplaner og periodisering skal prøves ut kommende skoleår.
- Implementering av SOL (se kap. 4).

Elevenes læringsmiljø.

Målsetting

I Liernes skolen skal alle involverte parter arbeide for å nå målsettingen om at «Alle elever i grunnskoler og videregående skoler har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring.»

Fakta:

- Mobbetall viser negativ utvikling fra 2013-2014
- Noen elever sier de blir mobbet mer enn 2-3 ganger per måned
- Mange positive tiltak i skolen for å fremme et positivt læringsmiljø
- Matordning på begge skoler

Mål fra forrige års tilstandsrapport:

- Nulltoleranse for mobbing – null elever som opplever mobbing mer enn 2-3 ganger per måned

Måloppnåelse fra tilstandsrapport 2014:

Noen elever på 7. årstrinn uttrykker at de opplever mobbing (se nedenfor).

Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen er en nettbasert spørreundersøkelse hvor elevene får si sin mening om forhold som er viktige for å trives og lære på skolen sin. Undersøkelsen er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og er obligatorisk for 7. og 10.trinn.

Lierne kommune gjennomfører undersøkelsen på 5.-10. årstrinn.

Resultatene som presenteres og drøftes i denne rapporten er fra 7. og 10.trinn.

Spørsmålene i undersøkelsen fanger elevene sin opplevelse av hvordan de trives på skolen, om de har opplevd mobbing, deres motivasjon for å lære, hvordan de opplever lærernes faglige veiledning, hvor tilfredse de er med elevdemokratiet på skolen og det fysiske læringsmiljøet.

Skalaen har indikatorer fra 1 – 5, der høy verdi betyr positivt resultat på alle områder, med unntak av mobbing – der er lavt resultat mest positivt.

Elevdemokrati.

Et område som kommunestyret spurte særlig om ved behandlingen av fjorårets tilstandsrapport omhandlet elevrådets rolle. I elevundersøkelsen – på spørsmålet om elevdemokrati og medvirkning – svarer spesielt 10. årstrinn positivt på dette. Svarene fra skolene i Lierne er signifikant mer

positiv enn både resten av fylket, samt resten av landet.

Ved det årlige skolebesøket fra oppvekst- og kulturkontoret, sattes det av en time sammen med elevrådene på hver skole, hvor de hadde fått forberedt seg i forkant ut fra noen problemstillinger. Dette ble en god dialog som omhandlet både elevrådets rolle, hvordan de ble hørt, viktige saker for dem, samt råd for å skape en god skole fremover.

Dialog med elevrådene (ved skolebesøk i mai):

Oppsummering Stortangen skole:

Generelt:

Blir som regel hørt, men kan ta tid før de får svar.

Blir ikke alltid hørt av resten av elevene.

Prioriteringer fremover:

Fortsatt satsing på julespill

Bedre internet. Det går altfor tregt når mange skal koble seg på samtidig

Mer utstyr til uteområdene

Råd fremover for å skape en god skole:

Lytt på elevrådene.

Ønsker en dialog mellom politikerne og elevrådene

Ikke lage problem over saker som ikke er et problem

Oppsummering Sørli skole:

Generelt:

Elevrådet blir tatt på alvor i de saker de tar opp.

Blir enkelte perioder langt mellom møtene

Prioriteringer fremover:

Må få forbedret uteområdet. Farlig med steiner under lekeapparater.

Det trengs garderobeløsning ved hovedinngangen, da det er gamle hyller og lite plass.

Råd fremover for å skape en god skole:

Ikke bra med leksehjelp utenfor skoletid

Se på mulighetene for å periodisere lengden av friminutt avhengig av årstid

Trivsel og mobbing

Det viktigste for trivselen er fravær av mobbing. Resultatene på 7. og 10. årstrinn i 2013 viser et godt resultat innenfor mobbing. Hvorvidt en skal uttale seg om positivitet når det gjelder mobbetall er vanskelig, siden det er et klart mål om nulltoleranse for mobbing. Tallene for 2014-2015 viser at det er noen elever som uttrykker at de blir mobbet 2-3 ganger i måneden eller oftere på 7. årstrinn. Tallene er unntatt offentlig for 10. årstrinn. Tallene for 2013-2014 viste at ingen elever uttrykte at de ble mobbet. Det er derfor viktig å ta tak i slike utfordringer når det nå er noen elever som uttrykker opplevelser med mobbing. Det er ikke meldt fra om noen enkeltsaker innenfor mobbing.

Det er også viktig igjen å poengtere det forebyggende arbeidet som foregår i skolene. For å synliggjøre for kommunestyret i Lierne hvordan skolene arbeider systematisk mot et godt miljø, kan følgende aktiviteter trekkes frem:

- Zippys venner på 1.-4. årstrinn.
- Samtalegrupper på 5.-7. årstrinn i samarbeid med skolehelsetjenesten.
- Samtaler i gruppe/ringen på ungdomstrinnet.
- Samarbeid med ungdomsordinator/politi på ungdomstrinnet med holdningsskapende arbeid.
- Et aktivt tilsyn i friminutt
- Gjennomgang av kap. 9a i Opplæringslova ved skolestart (ansatte, elever, foreldre)
- Elevsamtaler med kontaktlærer

- Foreldresamtaler med kontaktlærer
- Idrettsdager
- Fokus på Fair play i kroppsøving
- Elevundersøkelsen
- Foreldreundersøkelsen
- Matordning
- Julespill/musikkspill
- Aktive elevråd
- Ordensreglement/klasseregler

Skolene arbeider godt med resultatene fra elevundersøkelsen for å finne ut hvordan en skal kunne arbeide enda bedre med elevenes læringsmiljø. I det arbeidet handler det både om å finne ut årsaken til resultatene, slik at en både kan forebygge mobbing samt sette inn tiltak som skal forbedre læringsmiljøet til elever som signaliserer at de ikke har det bra på skolen.

Andre aspekter ved læringsmiljø.

I Lierne kommune er det utarbeidet en forebyggende plan for barn og unge. Den er et viktig tverrfaglig arbeid rundt hele oppvekstmiljøet for barn og unge i Lierne kommune.

På Stortangen skole har en i vår satt inn forsterket tilsyn for å være enda mer til stede i friminutt. Det vurderes å lage en «sosial plan» for skolene, som skal holde fokus på et positivt læringsmiljø.

På Stortangen skole har det i år startet tre elever fra Eritrea. Det har vært en ny erfaring, som skolen har taklet på en god måte.

I Sørli ble det våren 2014 prøvd ut en lokalt utarbeidet trivselsundersøkelse. Denne skal gjennomføres også i 2015. I Sørli ble det prøvd ut en periode med mobilfri skole.

I Sørli er det et stort behov å gjøre noe med uteområdene. Per i dag er disse ikke et sikkert nok miljø for elevene. Dette har blitt sagt skal tas sammen med en utbedring av idrettsbanen i Sørli, men så lenge dette ikke skjer, så skjer heller ikke noe med uteområdet som brukes daglig av skolene.

Status/veien videre - læringsmiljø.

Utfordringer.

Noen elever uttrykker at de opplever mobbing. Samtidig får ikke skolen signal om dette i f. eks elevsamtaler og foreldresamtaler. Her vil det være viktig å arbeide tett mot skolemiljøutvalg og ikke minst elevråd for å skape et positivt læringsmiljø. Hvis det blir meldt fra om enkeltsaker så skal disse behandles snarest mulig i henhold til §9a i Opplæringslova.

Resultatmål til neste års tilstandsrapport.

- Nulltoleranse for mobbing – null elever som opplever mobbing mer enn 2-3 ganger per måned
- Det er ønskelig med en utbedring av uteområdet, men dette har ikke oppvekst- og kulturetaten myndighet over

Plan for oppfølging:

- Revidering av ordensreglement i 2015
- Utarbeide standarder for god klasseledelse
- Utarbeide lokal sosial plan for å fremme et positivt læringsmiljø
- Melder inn behov for utbedring av uteområde i budsjettprosessen for 2016

Gjennomføring av skoleløpet

Målsetting.

Vi har som mål å utvikle en fellesskapsskole som:

- Ivaretar den enkelte elevs læringspotensial, uavhengig hvilken skole i Lierne en går på
- Legger til rette for at alle elever opplever et sosialt fellesskap, slik at en ivaretar elevenes sosiale miljø og utvikling
- Følger opp elever med tidlig innsats gjennom individrettede tiltak innenfor grunnleggende ferdigheter
- Har en fleksibel bruk av ressurser, slik at ressursene kan kanaliseres hvor det er størst behov til enhver tid

Fakta.

- Lav andel spesialundervisning, ca 7,4 %. Noe økende fra 2013-2014. Stor andel gutter.
- System for oppfølging av resultater fra kartleggingsprøver
- Rutiner for elevvurdering
- Ressurskoordinator arbeider systematisk på begge skoler med oppfølging av spesialundervisning og tidlig innsats
- Ny leksehjelpordning fra skoleåret 2015-2016 lagt utenfor skoleskysstid

Mål fra forrige års tilstandsrapport

- SOL skal være implementert på begge skolene på alle trinn
- Lokale læreplaner i basisfag
- Holde andelen spesialundervisning på samme nivå som 2013-2014

Måloppnåelse fra tilstandsrapport 2014.

Skolene har gjennomført intern opplæring i SOL skoleåret 2014-2015. Skolene er ikke helt ferdige med dette, men i løpet av høsten 2015 skal skolene være klare til å starte opp med SOL.

Skolene arbeidet to planleggingsdager med lokalt læreplanarbeid. I løpet av vinteren har planen om å få laget felles lokale læreplaner blitt revidert til å arbeide ut temaplaner til skoleåret 2015-2016.

Temaplanene skal blant være grunnlag for periodisering innenfor tema og fag.

Andelen spesialundervisning har økt noe. Et par elever i flere har tilrådning om spesialundervisning, samtidig som det totale elevtallet går ned.

Grunnprinsipper i Lierneskolene

Skolen skal gi den enkelte elev ferdigheter, kunnskaper og holdninger slik at de kan delta aktivt i samfunnet. Dessverre opplever ikke alle elever dette. Allerede på tidlig barnetrinn er det noen elever som ikke finner seg til rette i forhold til faglig mestring og utvikling. Resultatet kan bli at elever forlater grunnskolen uten tilstrekkelige ferdigheter og kompetanse til å klare seg i videregående skole.

Tidlig innsats, tilpasset opplæring og vurdering for læring er prinsipp og redskap som brukes gjennom hele skoleløpet for å ivareta målsettingene til Lierneskolene.

Tidlig innsats/spesialundervisning.

Stort fokus på tidlig innsats i Lierneskolene. Dette har latt seg gjøre gjennom en bevisst satsing på

dette over de siste årene. Ressurskoordinator spiller en viktig rolle i å samordne individrettede tiltak på et tidlig stadium for de elevene som trenger det.

I tillegg har skolene hatt en relativt stor andel lærere på Ny Giv-utdanning innenfor lesing, skriving og regning i samarbeid med Oppvekstprogrammet. Ny Giv-metodikk er en god måte å tilpasse undervisningen for flest mulig elever.

Skolene bruker et vidt spekter av kartleggingsprøver for å kunne fange inn elevers behov for støtte/veiledning (se resultater). Det er viktig å balansere omfanget slik at en samtidig klarer å følge opp alle elever. Det er liten vits å teste bare for å teste.

Gjennom de siste årene har det vært et stort fokus på leseopplæring i alle fag, og det er utarbeidet en leseutviklingsplan for hele kommunen. Planen er nesten ferdigstilt, men det siste leddet er igjen. Det omhandler å få innarbeidet SOL, et system/verktøy som skal fastslå hvor elevene er i sin leseutvikling. Implementering av SOL vil være et ytterligere viktig bidrag i systematikken rundt tidlig innsats.

Det vil alltid være behov for at enkelte elever får spesialundervisning. Elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av ordinær tilpasset opplæring, har etter opplæringsloven rett til å motta spesialundervisning. Målet videre vil være å beholde det på et lavt nivå. Eventuelle behov for spesialundervisning skal også avklares så raskt som mulig, og det langsiktige målet er å kunne redusere, eventuelt ta vekk spesialpedagogiske tiltak etter hvert. Trenden nasjonalt er at andelen med spesialundervisning øker med alder, og at en starter med spesialundervisning relativt sent. Et aspekt som en bør se nærmere på, er det faktum at det i dag er i stort sett bare gutter som har spesialundervisning i Lierne.

Det er fortsatt et høyt fokus på tidlig innsats av alle ansatte på skolene, og dette fokuset sikres gjennom den oppfølgingen som ressurskoordinator står for. Det er gledelig at det ikke ble redusert på styrkingsressurser kommende skoleår, da dette hadde medført et mindre handlingsrom for å styrke opp undervisningen utover grunnbemanningen i klasserommet.

SOL i Sørli (John Arne Vestnor)

Lierne kommune har valgt å ta i bruk SOL (systematisk observasjon av lesing) som et hjelpemiddel i leseopplæringa. Personalet har starta med opplæring av dette nå i vinter.

For å samle alt materiell og få et godt rom for å arbeide med leseopplæringa, valgte vi å lage et eget SOL-rom. Personalgruppa malte opp og delte av det opprinnelige biblioteket på dugnad. Det ble kjøpt inn og montert nye reoler.

Resultatet ble et flott og attraktivt bibliotek, - med den hyggelige effekten at utlån av bøker økte markant, - og et funksjonelt SOL-rom der alle skolens læringsressurser i lesing er samla på en plass. Alt av materiell er systematisert etter de ulike nivåene man bruker innen lesing, og er et godt hjelpemiddel i arbeidet med å fremme elevenes leseutvikling.

Det «nye» biblioteket.

Inne på SOL-rommet.

Tilpasset opplæring

Tilpasset opplæring er ikke et mål, men et virkemiddel for læring. Tilpasset opplæring innebærer å stille krav og forventning ut fra den enkelte elevs forutsetning for å lære, samtidig som eleven skal oppleve mestring.

Tilpasset opplæring innebærer ikke at opplæringen skal individualiseres, men at læringsmiljøet tar hensyn til elevenes ulike evner og forutsetninger.

I Lierne kommune er tilpasset opplæring i 2009 definert slik:

Tilpasset opplæring er en opplæring:

- som bidrar til at alle får muligheten til å utvikle sitt potensiale for læring, mestring og utvikling
- som innenfor samme faginnhold legger til rette for variasjon og differensiering både i bredde, dybde og aktivitet
- som skjer gjennom deltakelse i et sosialt læringsfellesskap

Konsekvenser for undervisningen i klasserommet:

- Det er viktig med en god vurderingskultur som fremmer læring. Lierneskolene har felles vurderingsrutiner som alle lærere skal følge opp.
- Det er viktig med variasjon både i bredde, dybde og aktivitet innenfor det samme faginnhold.
- Det er viktig med et læringsfellesskap, men det betyr ikke at alle skal gjøre det samme. Det er faglærers ansvar å legge til rette for at alle elever oppnår sitt læringspotensial.
- Leksearbeid er i hovedsak basert på repetisjon av kjent lærestoff. Dette skal tilpasses den enkeltes nivå og evner. Alle skal ikke ha de samme lekseoppgavene, eller de samme leksemengdene.

I Lierneskolene bruker en to bevisste metoder som en viktig del av undervisningen for å legge til rette for tilpasset opplæring, stasjonsundervisning og veiledet lesing. Mye av inspirasjonen til dette er hentet fra Nylund skole i Stavanger. I matematikk

har en også tatt i bruk Nylundsskolens mattetrappa som et ledd i å skape mestring for flest mulig elever samtidig som de får strekke seg mot sitt neste kompetansenivå. Stortangen skole har vært til Nylund skole med deler/hele personalet. Noen fra Sørli skole har også vært på studiebesøk der. Fra Sørli skole er det ønske å få tatt med seg hele undervisningspersonalet på en studietur dit, slik Stortangen skole gjorde for et par år siden.

Vurdering for læring.

Til skoleåret 2013-2014 ble det utarbeidet nye vurderingsrutiner som skal sikre at alle elever får vurdering i henhold til vurderingsforskriften.

Lærernes arbeidstid

Lærernes arbeidstid er et viktig moment for å skape gode arenaer for utviklingsarbeid. I Lierne kommune har vi over flere år hatt en lokal arbeidstidsavtale med mer tilstedeværelse på arbeidsplassen enn den sentrale. Dette gir rom for å kunne skape gode utviklingsprosesser ved skolene. Til skoleåret 2015-2016 er det en ny sentral arbeidstidsavtale. Før skoleslutt 2015 er det mål om å få utarbeide en ny lokal arbeidstidsavtale som gir rom for fortsatt fokus på utviklingsarbeid i Lierneskolene.

Status/veien videre – gjennomføring av skoleløpet.

Utfordringer.

Skolene har høye ambisjoner om å skape et optimalt læringsmiljø for elevene som skaper best mulig læring. Dette er et flott utgangspunkt for utvikling. Samtidig er det mye som skjer underveis, som medfører at ikke alle prosesser går så raskt som ønskelig. I år var det et mål om å få laget lokale læreplaner. Underveis i prosessen ble dette målet revidert til å lage temaplaner/periodeplaner i første omgang. En annen utfordring vil være å lage et så godt leksehjelptilbud som mulig kommende skoleår, når det nå er plassert utenfor skoletid. Leksehjelptilbudet vil ikke være et reelt tilbud for alle elever. Elevene vil få mer pause på de lavere trinnene i løpet av skoledagen.

Resultatmål til neste års tilstandsrapport.

- SOL skal være implementert på begge skolene på alle trinn
- En organisering av skoleuka som skaper et høyt læringstrykk.
- Holde andelen spesialundervisning på samme nivå som 2014-2015
- Utarbeide retningslinjer for leksearbeid

Plan for oppfølging:

- Prosess på begge skolene med fokus på implementering av SOL gjennom bruk av fellestid
- Temaplaner på plass ved skolestart
- Retningslinjer for leksearbeid på plass ved skolestart
- Organisering av skoleuka som skaper et positivt læringsmiljø som ivaretar faglig arbeid, pausetid, fysisk aktivitet og måltider.

Viktige momenter for å skape en god skole – innspill fra rektorer.

Stortangen skole v/ rektor Jon S. Pedersen:

Opplæringsloven og andre sentrale styringsdokumenter for skolen trekker opp begrepet lærende organisasjon som kjennetegn på gode skoler. Den amerikanske forskeren Peter Senge omtaler de gode skolene som lærende skoler. Der skolens ansatte, også i dialog med elever og foreldre, reflekterer rundt sentrale begreper i skolen – eksempelvis læringsmiljø, dannelse og læringsresultater. Lærende skoler reflekterer rundt egne resultater i form av kartleggingsprøver, nasjonale prøver, tester og undersøkelser. Lærende skoler prøver å finne årsaker, virkninger og fremfor alt løsninger til hjelp i forbedringsarbeid. Lærende skoler omsetter funn i handling, forankret i forskning på hva som virker i forhold til elevenes faglige og sosiale læringsutbytte.

Lærende skoler trenger profesjonelle ansatte. Som fagorganisasjon har Utdanningsforbundet utformet sin profesjonsetiske plattform. En viktig bærebjelke her er den profesjonelle lærers forutsatte kontinuerlige arbeidet med kompetanseutvikling, individuelt og innenfor profesjons-fellesskapet.

Lærende skole trenger profesjonelle ledere. Skoleledere som kan lede elevenes læring, og forvalte skolens viktigste ressurs – humankapitalen. Lokalt bør fokus skjerpes på betingelser for skoleledelse. Er skolelederne sikret nok tid til skoleledelse? Hvilke oppgaver utføres per i dag som ligger et godt stykke utenfor det man bør forvente løst av en skoleleder? Teknologi gjør det mulig å arbeide langt mer rasjonelt, sikrere og raskere enn tidligere. Da må også skoleledelsen sikres tilgang på relevante programmer og tekniske løsninger som kan bidra til å frigjøre mer tid til ledelse.

Det tar tid å bli en lærende skole – det er ikke gjort

i en håndvending. Skolen blir heldigvis heller aldri utlært. Arbeidstidsavtalen, fokus på skoleledelse, sentrale styringssignaler og den profesjonsetiske plattformen griper alle fatt sentralt omforente momenter i arbeidet med å videreutvikle lærende skoler:

- Størst mulig profesjonalitet vil gjøre opplæringstilbudet til elevene best mulig
- Alle parter har ansvar for å bidra til en positiv samhandlingskultur og samarbeide slik at målsetninger i lov, fag- og læreplaner samt lokale mål kan bli realisert
- Anerkjennende og forpliktende samspill mellom skoleledere, andre ledere, tillitsvalgte, kollegiet og støttetjenester er nødvendige for at man sammen kan bidra til god utdanningsledelse
- God samhandling på alle nivåer og systematisk samarbeid mellom lærerne er viktig for å utvikle skolen

Når partene i tillegg skal ta utgangspunkt i den enkelte skoles behov bør dette åpne for gode lokale løsninger, der fokuset ligger på at opplæringstilbudet til elevene skal bli best mulig.

Sørli skole v rektor John Arne Vestnor:

Fremtiden til Sørli skole

Vi ønsker å jobbe videre etter malen til Lierneskolene som er:

- Tilpasset opplæring (mattetrappa, SOL, veiledet lesing, lekseplaner, stasjonsarbeid og så videre). Dette for at elevene skal få utfordringer på sitt nivå, både svake og sterke elever.
- Tidlig innsats
- Læringsmiljø

Vi ønsker i tillegg å sette mer fokus på klasseledelse.

Neste skoleår vil vi ha et stort kull på 8.-10. årstrinn (43 elever). Dette gir oss litt utfordringer med tanke på klasserom og PC til alle elever.

Vi ønsker og å sette fokus på fysisk aktivitet. Vi ønsker fortsatt å oppgradere lekeplassen ute med nye lekeapparater og nytt underlag. Underlaget hvor lekeapparatene står er ikke bra. Her stikker det opp store steiner så her må det forbedringer til. Vi venter og på nytt idrettsanlegg. Her håper vi at skolens behov blir hørt og ivaretatt!

Vi vil fortsette arbeidet med trivsel på skolen. Vi ønsker å ha fokus på et godt miljø, både for elever og personale.

Matordningen er et valgfritt tilbud for elever og ansatte ved skolen. Det koster 10 kr hver dag å være med på matordningen. Dette året er alle elevene med. Lærere og assistenter spiser sammen med elevene. Vi har stor variasjon i hva som blir servert:

Mandag: Variert (grøt, pannekaker, tørrmat)

Tirsdag: Salatbar

Onsdag: Brødmat og pålegg

Torsdag: Yoghurt og müsli

Fredag: Varmmat. En gruppe bestående av frivillige lager maten. Det er ofte norsk tradisjonskost.

Matordningen er samlende og en hyggelig stund.

Musikkspillet har blitt en viktig tradisjon for Sørli skole for 5.-10. årstrinn. Her er alle elevene med og har forskjellige roller. Alt fra scenerigging til solistoppdrag. Dette er et meget vellykket tiltak der vi ser at elever som ikke er veldig sterk faglig får vist seg frem på en ny måte. Viktigheten av å arbeide felles med noe på tvers av klassene er meget stor. Vi ser og at de eldste elevene er veldig flink til å hjelpe og ta vare på de yngre.

Kvalitetsarbeid videre i Lierneskolene.

Målsetting.

Skoleeier skal ha et forsvarlig system for vurdering av om opplæringslovens krav er oppfylt, samt et forsvarlig system for å følge opp organisering, resultat, gjennomføring og tilrettelegging av opplæringen (opplæringsloven § 13-10)

Fakta.

- Deltakelse i Veilederkorps og SKUP i 2010-2012.
- Deltakelse i skole- og barnehageeierprogram mai 2014-juni 2015.
- Tilsyn innenfor skolebasert vurdering høst 2014 på Stortangen skole. Et lovbrudd – rettet før endelig rapport.

Resultatmål til neste års tilstandsrapport.

- Utarbeidet et kvalitetssystem for Lierneskolene med et årshjul som viser viktige milepæler gjennom året.
- Utarbeidet et system for skolebasert vurdering på skolene.

Måloppnåelse tilstandsrapport 2015.

Oppvekst- og kulturretaten har ikke hatt kapasitet å utarbeide et kvalitetssystem for Lierneskolene. System for skolebasert vurdering er et delmål for å få laget et kvalitetssystem for Lierneskolene. System for skolebasert vurdering ble utarbeidet våren 2015 etter tilsyn fra Fylkesmannen, og rutinen er innenfor Fylkesmannens krav til innhold.

Kvalitetsarbeid videre.

Lierne kommune har de seneste årene deltatt på flere skoleeierutviklingsprogrammer. Alle utviklingsprogrammene har hatt fokus på kvalitetsarbeid i skolene. For å skape best mulig kvalitet i Lierneskolene er det viktig å holde fokus på tre nivåer:

Kvalitetssikring (skaffe kunnskap om hvordan det står til)	Kvalitetsvurdering (vurdere egen praksis og oppnådde resultater)	Kvalitetsutvikling (endre praksis)
---	---	---------------------------------------

Skolene har veldig mye relevant informasjon og statistikk som kan vurderes, men det viktigste for å skape en god skole videre er at en faktisk lager arenaer for disse vurderingene, og at en setter seg nye mål og tiltak for å skape endring.

Skoleåret 2014-2015 er første året vi legger frem tilstandsrapporten i juni. I forkant av dette, har oppvekst- og kulturkontoret gjennomført et utviklingsbesøk på skolene. På denne måten er målet å kunne skape en bedre sammenheng mellom eiernivå og skolenivå:

Lierne deltar i et regionalt samarbeid på skoleansvarlignivå i Indre Namdal, samt Indre/Midtre Namdal. I dette samarbeidet er det tilsatt en regional koordinator for skoleutvikling. Sondre Heia startet i den stillingen høsten 2014. Et viktig dokument er en felles kvalitetsutviklingsplan for regionen, med kommunale

prioriteringer. Innholdet i denne har endret karakter fra den forrige planen til den som gjelder i dag. Tidligere (2010-2012) var det mange finansierte fellestiltak, mens det i den siste planen finnes få fellestiltak som er finansiert med eksterne midler. I forbindelse med overgangen til en eventuell ny kvalitetsplan for 2016 og fremover, vil det være viktig å evaluere satsingen på en regional koordinator opp mot en eventuell henvendelse fra Oppvekstprogrammet til kommunene for å delfinansiere trinn 2. Grunnen til dette er at det regionale samarbeidet har endret form de siste årene. Det finnes nesten ingen statlige midler for å kunne gjennomføre fellestiltak på. De statlige midlene som brukes i dag, brukes i stor grad til videreutdanning av lærere, samt ungdomsskolesatsingen «Ungdomstrinn i utvikling». Det store arbeidet nå vil derfor være å finne frem til hvilke styrker dette samarbeidet har, uten å ta i bruk eksterne midler. Det kan f. eks omhandle større fokus på lærende nettverk, som f. eks barnehagenettverkets arbeidsform i større grad baserer seg på.

Lierne kommune skal fra høsten 2016 og et og et halvt år fremover delta som siste pulje i den statlige ungdomsskolesatsingen. Dette er et skolebasert utviklingstiltak, som begge skolene skal delta på. For våre skoler vil dette omhandle hele skolene, ikke bare ungdomstrinnene. En del av arbeidet kommende skoleår vil gå til å forberede denne satsinga.

Status/veien videre – kvalitetsarbeid i Lierneskolene.

Utfordringer.

Skolene i Lierne arbeider godt med å holde best mulig kvalitet, men vi er ikke like gode i å skape arenaer for å evaluere og utvikle kvaliteten videre.

Det regionale samarbeidet er ikke like tydelig og målrettet mot fellestiltak som tidligere. Det vil være vanskelig for Lierne å prioritere både tiltak fra Oppvekstprogrammet og tiltak gjennom det regionale samarbeidet videre.

Ny leksehjelpordning, med leksehjelp utenfor skoletid, har skapt et behov for å se på hvordan skoleuka organiseres på skolene for å skape et best mulig læringsmiljø for elevene.

Resultatmål til neste års tilstandsrapport.

- Utarbeidet et kvalitetssystem for Lierneskolene med et årshjul som viser viktige milepæler gjennom året.
- Utarbeide en kvalitetsutviklingsplan for kommende treårsperiode i samarbeid med Indre- og Midtre Namdalkommunene.

Plan for oppfølging:

- Skolebesøk med utgangspunkt i skolebasert vurdering april 2016.
- Utviklingsdialog mellom administrasjon og politikere i juni 2016. Her skal ny rutine for skolebasert vurdering få mer fokus.
- Tilstandsrapport med utgangspunkt i utviklingsdialog juni 2016.
- Kvalitetsdokument for Lierneskolene som setter fokus på hvilke områder som skal være felles for skolene utarbeides i løpet av 2015.
- Forberedende arbeid for ungdomsskolesatsing fra høsten 2016.